

ग्रामथान गाउँपालिका

आर्थिक ऐन

सभाबाट स्वीकृत मिति: २०८०।०४।०३

प्रस्तावना:

ग्रामथान गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावको कार्यान्वयन तथा स्थानीय कर, दस्तुर, सेवा शुल्क, दण्ड जरिवाना लगायतको आय संकलनका निम्नि व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकाले नेपालको संविधानको धारा २२६ को उपधारा (१) तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम् गाउँसभाले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षेप नाम र प्रारम्भ:** यस ऐनको नामग्रामथान गाउँपालिका आर्थिक ऐन २०८० रहेको छ यो ऐन २०८० साल श्रावण १ गते देखि ग्रामथान गाउँपालिका क्षेत्रभित्र लागू हुने छ।
२. **सम्पत्ति करः-** ग्रामथान गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका जग्गा र घरजस्ता अचल सम्पत्तिमा आ.व. ०८०/०८१ का लागि अनुसूची – १ बमोजिम् सम्पत्ति कर लगाइने छ।
३. **घर बहाल करः** यस ग्रामथान गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र कुनैव्यक्ति, संस्थाले घर, पसल, रयरेज, गोदाम, हल, टहरा, जग्गा, पोखरी पूरै वा आंशिक रूपमा बहालमा लगाउँदा अनुसूची (२) बमोजिम् बहाल कर लगाइनेछ।
४. **व्यवसायकरः** ग्रामथान गाउँपालिका भित्र उद्योग, व्यपार व्यवसाय, विभिन्न सेवा वा पेश संचालन गर्ने व्यक्ति, फर्म वा संस्थालाई अनुसूची (३) बमोजिम् व्यवसाय कर लगाइने छ।
५. **सवारी साधन करः** ग्रामथान गाउँपालिका भित्रको ठेगाना भएका सवारी साधनमा अनुसूची (४) बमोजिम् सवारी साधन कर लगाइने छ।
६. **विज्ञापन करः** ग्रामथान गाउँपालिकाभित्र गरिने विज्ञापनमा अनुसूची (५) बमोजिम् विज्ञापन कर लगाइने छ।
७. **हाटबजार पसल करः** ग्रामथान गाउँपालिकाभित्र लाग्ने हाट बजार, घम्ती पसल, मेला तथा फुटपाथ पसलमा अनुसूची (६) हाटबजार कर लगाइने छ।

८. **मनोरञ्जन करः** ग्रामथान गाउँपालिका क्षेत्रभित्र शुल्क लिएर संचालन गरिने सिनेमा, भिडियो, नाटक आदिमा अनुसूची (७) बमोजिम् मनोरञ्जन कर लगाइने छ ।
९. **कर छुटः** यस ऐन बमोजिम् कर तिर्ने दायित्व भएका कुनै पनि व्यक्ति वा संस्थालाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन तर नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, यस गाउँपालिका, सामुदायिक विद्यालय सरकारी अस्पतालमा कर छुट हुनेछ भने सेवा शुल्क छुट हुनेछैन ।
१०. **निवेदन तथा सिफारिस दस्तुरः** गाउँकार्यपालिका र वडा वाट गरिने विभिन्न प्रकारका सिफारिसमा अनुसूची – ८ बमोजिम् दस्तुर लाग्ने छ ।
११. **घर नक्सा पास दस्तुरः** यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निर्माण हुने विभिन्न प्रकारका घरहरूको भवन संहिता अनुसार मापदण्ड पुराहुने गरिघर नक्सा पास गर्ने र घर नक्सा पास वापत अनुसूची – ९ बमोजिमको दस्तुर लाग्नेछ ।

अनुसूची-३**आ.व. २०८०/८१ मा लागु गरिने राजस्व दररेट****सम्पत्तिकर:**

क्र.सं.	करयोग्य सम्पत्ति को मूल्य	बार्षिक दर	कैफियत
१	२० लाख सम्म	प्रति लाख रु.२५	
२	२० लाख १ देखि ५० लाख सम्म	प्रति लाख रु.३०	
३	५०लाख १ देखि १ करोड सम्म	प्रति लाख रु.३५	
४	१ करोड १ देखि १ करोड ५० लाख सम्म	प्रति लाख रु.४०	
५	१ करोड ५० लाख १ देखि २ करोड सम्म	प्रति लाख रु.४५	
६	२ करोड १ देखि माथि	प्रति लाख रु.५०	

आयप्रमाणित दस्तुर:

क्र.सं.	करयोग्य आयको मूल्य	दर	कैफियत
१	५ लाख सम्म	रु. ५००	
२	५ लाख १ देखि २० लाख सम्म	रु. १,०००	
३	२० लाख १ देखि ५० लाख सम्म	रु. ३,०००	
४	५० लाख १ देखि १ करोड सम्म	रु.५,०००	
५	१ करोड १ देखि माथि	रु. १०,०००	

मालपोत शुल्क:

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	१ धुर देखि ३ कठा सम्म न्यूनतम दर	रु.७५	एकमुष्ठ
२	३ कठा देखिमाथि १ - १० - ० विगाहा सम्म	रु.२५	प्रतिकठा
३	१.५ विगाह देखि माथि प्रति कठा	रु.३०	प्रतिकठा

४	पिचसडकले छोएको प्रतिकट्टा	रु.११०	प्रति कट्टा
	बजार उन्मुख प्लटिङ गरेको घडेरी र विराट चौक घिनाघाट सडकले छोएको जग्गा ५० मिटर सम्म ^{रु.११५ प्रति कट्टा र सो भन्दा पछाडीको जग्गा प्रति कट्टा रु. ५५}		
५			

घर बहाल कर:

यस ग्रामथान गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनैव्यक्ति, संस्थाले घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, हल, टहरा, जग्गा, पोखरी पूरै वा आंशिक रूपमा बहालमा लगाउँदा भाडा लगाइएको रकमको १०% ले बहाल कर लाएछ।

व्यवसाय कर:

क्र.सं.	विवरण	दर
१	काटावाला	३,५००।००
२	खुद्रा किराना पसल काटावाला	२,०००।००
३	किराना पसल	१,०००।००
४	लुगा सिउने, कपाल काट्ने, कपडा धुने पसल	१,०००।००
५	तस्वीर खिच्ने, माटाका भाडा बेच्ने पसल	६००।००
६	फलाम, सिमेन्ट, ककर्ट पाता, तामा, बेच्ने पसल	३,५००।००
७	लत्ता कपडा पसल रेडिमेड सहित	२,०००।००
८	कलात्मक मुर्तिका सामान बेच्ने पसल	१,०००।००
९	बिजुलीका माल सामान बेच्ने पसल	१,५००।००
१०	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	१,०००।००
११	जुता बेच्ने पसल	१,०००।००
१२	आईसक्रीम बेच्ने पसल	५००।००
१३	मेशीनरी, पाट पुर्जबिच्ने पसल	१,५००।००
१४	रेडीयो घडी, क्यामेरा, टेलीभिजन, फ्रीज लगायत इलेक्ट्रोनिक सामान बेच्ने पसल	१,०००।००

ग्रामथान गाउँपालिका, मोरड, कोशी प्रदेश नेपाल ८८

१५	सवारी साधन लगायत विलासिताका सामान बेच्ने पसल	२,०००।००
१६	स्थानीय इजाजत प्राप्त भएको भट्टीबाट उत्पादित सबै मदिरा बेच्ने पसल	२,०००।००
१७	स्वदेशी वा विदेशी डिष्ट्रीलरी वा ब्रुअरी उत्पादीत बोतल बन्दी मदिराबेच्ने पसल	३,०००।००
१८	होटल व्यवसायी वार्षिक व्यवसाय कर	१,५००।००
१९	ईटा,जिंगटी उत्पादन गर्ने भट्टा	२,००,०००।००
२०	फ्याक्स,फोटोकपी,टेलिफोन सेवा तथा व्यवसायिक संचार	६००।००
२१	कविराज,चिकित्सक,दन्त चिकित्सक,पशु चिकित्सक,इन्जिनियर,कन्सल्टेन्सीव्यवसायी	१,०००।००
२२	लेखापरिक्षक	५००।००
२३	ज्योतिष,शिक्षण संस्था,मनिचेन्जर	२,०००।००
२४	फर्निचरतथा फर्निसिङ्ग	१,५००।००
२५	पेन्टर तथा फ्लेक्स प्रिन्ट	१,०००।००
२६	बैंकिङ्ग तथा वित्तिय संस्था	
	क श्रेणी	१५,०००।००
	ख श्रेणी	१०,०००।००
	ग श्रेणी	५,०००।००
२७	वित्तिय संस्था महिला द्वारा संचालित	१,०००।००
२८	दुग्ध व्यवसायी	१,०००।००
२९	मिल (स- मिल बाहेक)	२,०००।००
३०	साईकल मर्मत तथा ब्याट्री चार्ज पसल	५००।००
३१	मोटर साईकल मर्मत तथा पाट्स विक्रीपसल	१,५००।००
३२	हार्डवेयर सामान बिक्री पसल	२,०००।००

३३	मोबाईल विक्री तथा मर्मत गर्ने पसल	१,०००।००
३४	भिडियो, क्यासेट, सि.डि. विक्री तथा भाडामा लगाउने	५००।००
३५	जौषधी पसल	२,५००।००
३६	कृषि थोक भण्डार	२,०००।००
३७	मिठाई तथा चिया नास्ता पसल वार्षिक	१,०००।००
३८	फोटो स्टुडियो वार्षिक	५००।००
३९	सुन चाँदीको गर गहना वनाउने पसलको वार्षिक	४,०००।००
४०	पेट्रोल पम्प वार्षिक	८,५००।००
४१	पेट्रोल, मोविल खुद्रा विक्री	१,०००।००
४२	हार्ड तथा कोल्ड ड्रिंग्स पेय पदार्थ डिलर	३,०००।००
४३	हार्ड तथा कोल्ड ड्रिंग्स पेय पदार्थ खुद्रा पसल	१,५००।००
४४	पशुपंक्षी, उत्पादन तथा विक्री वार्षिक	१,५००।००
४५	पशुपंक्षी, दाना विक्री पसल वार्षिक	४,०००।००
४६	तरकारी फलफुल पसलको वार्षिक	५००।००
४७	गूल उद्योगको वार्षिक	२,०००।००
४८	सिसापसल	१,०००।००
४९	ब्युटी पार्लर	१,२००।००
५०	मिलापत्रदस्तुर	५००।००
५१	बंगुर खसी फ्रेस हाउसको वार्षिक	२,०००।००
५२	हाँस, कुखुराको फ्रेसहाउस वार्षिक	१,५००।००
५३	पुलखेल व्यवसायी वार्षिक व्यवसाय कर	२,०००।००
५४	टेन्ट हाउस राखी व्यवसाय गर्ने वार्षिक व्यवसाय कर	२,५००।००

५५	ब्रासबैण्ड, डिजे साउण्ड राखी व्यवसाय गर्ने	२,५००।००
५६	हटियाको टहरामा पसल थापी व्यवसाय गर्नेटहरा भाडा	१,०००।००
५७	बाजाविक्री तथा मर्मतगर्ने	१,०००।००
५८	कृषि खुद्रा विक्रेता, बिऊ, मल	५००।००
५९	स- मिल २० लाख सम्म १८" बेन्चो	६,०००।००
६०	सो भन्दा माथि स मिल ३६" भन्दा माथि बेन्चो	१२,०००।००
६१	पेट्रोल पम्प नयाँ दर्ता	३०,०००।००
६२	श्रेसर बनाउने वर्क सप	५,०००।००
६३	घ वर्गको इजाजत नविकरण	८,०००।००
६४	घ वर्गको इजाजत दर्ता	२५,०००।००
६५	Consultancy दर्ता	७,०००।००
६६	मोटरसाइकल सोरुम	७,०००।००
६७	डिपार्टमेन्ट स्टोर	५,०००।००
६८	अटो विक्रेता	५,०००।००
६९	सिनेमा हल	५,०००।००
७०	भाडा कुडा पसल	२,५००।००
७१	वन नर्शरी	१,०००।००
७२	कृषी फर्म, पशुपंक्षी फर्म दर्ता	१,०००।००
७३	कृषी फर्म, पशुपंक्षी फर्म नविकरण	५००।००
७४	ग्याँस सिलिन्डर विक्री डिलर	२,५००।००
७५	कपडामा बुट्टा भर्ने पसल	३,०००।००
७६	कुरियर सेवा	१,५००।००

७७	कत्था उद्योग	३,५००।००
७८	फिनेल हारपिक उत्पादन तथा विक्री	२,५००।००
७९	मोन्टेश्वरी विद्यालय संचालन	५,०००।००
८०	केवल संचालन गर्ने व्यवसाय	५,०००।००
८१	टायल्स विक्री पसल	२,५००।००
८२	चाउचाउ उद्योग	५,०००।००
८३	चाउमिन उद्योग	३,०००।००
८४	सहकारीहरुको व्यवसायदर्ता शुल्क	१,०००।००
८५	इलेक्ट्रिकल र इलेक्ट्रोनिक्स मर्मत	१,५००।००
८६	कम्प्युटर इन्स्टिच्यूट	२,०००।००
८७	इन्टरनेट रिसेलर	१०,०००।००
८८	कवाडी सामान खाली वोरा खरिद विक्री	२,५००।००
८९	संगीत/ डान्स/ जिमखाना (फिटनेस सेन्टर) केन्द्र	१,०००।००
९०	दिशा / पिसाब / रगत जाँच (प्याथोलोजी क्लिनीक तथा एक्स-रे) तथा पोली क्लिनिक	३,०००।००
९१	लुट्रिकेन्ट डिस्ट्रिब्युटर्स	२,०००।००
९२	पशु आहार दाना उद्योग	१०,०००।००
९३	अन्डा तथा चल्ला उत्पादन ह्याचरी	७,०००।००
९४	विस्कुट उद्योग	३,०००।००
९५	कपी उद्योग	३,०००।००
९६	हुड्गा, गिट्टी, वालुवा जम्मा गरी विक्री गर्ने रु.	IEE को आधारमा प्रदेश र जि.स.स. बमोजिम

माथि जेसुकै उल्लेख भएतापनिव्यवसाय ,उद्योग र फर्म दर्ता तथानविरणगर्दा निम्नानुसार राजशब्दाग्नेछ ।

९७	५० हजार सम्मको पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	५,०००।००
९८	एक लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	१,०००।००
९९	तिन लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	३,०००।००
१००	पाँच लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	५,०००।००
१०१	दश लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	१०,०००।००
१०२	विस लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	१५,०००।००
१०३	पचास लाख सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	२५,०००।००
१०४	एक करोड सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	३०,०००।००
१०५	पाँच करोड सम्म पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	५०,०००।००
१०६	पाँच करोड भन्दा माथि पुँजी भएको व्यवसाय फर्म उद्योग	७०,०००।००

मालपोत तथा अन्य करको विलम्ब शुल्क: मालपोत तथा अन्य कर दस्तुर असुलीमा बक्यौता रहेकोमा आ. व. समाप्त भएको अर्को आ. व. मा लाग्ने करमा २०% थप कर लाग्नेछ । दोस्रो वर्षमा ५०% र तेस्रो वर्ष वा सो भन्दा माथी प्रत्येक ३ वर्षमा १००% थप कर लाग्नेछ । तथा थप दस्तुर सहित अशुल गर्नुपर्ने बक्यौताको हिसाब चालु आ. व. को दररेट बमोजिम हुनेछ ।

सवारी साधन कर वार्षिक:

क्र सं	विवरण	दर
१	ट्रक र टिपर	३,०००।००
२	ट्रयाक्टर,	१,५००।००
३	कार भ्यान जीप तथा साना सवारी साधन	१,०००।००
४	ठुलो हाइवार लहरी	२,५००।००
५	मिनिबस	१,०००।००
६	अटो, ई- रिक्सा	५००।००
७	बस	१,५००।००

स्थानीय सङ्क पुर्वाधार कर

क्र सं	विवरण	दर	कैफियत
१	ट्रक र टिपर	१००।००	प्रति पटक
२	ट्रॉयाक्टर	५।००	
३	हाईवा	१५।००	

विज्ञापन कर:

सि. न.	विवरण	दर रु
१	होर्डिङ बोर्ड प्रति वर्ग फुट	३।००
२	ग्लो साईन बोर्ड प्रति वर्ग फुट	३।००
३	फ्लेक्स बोर्ड प्रति वर्ग फुट	३।००
४	वालप्रिन्ट प्रतिवर्गफुट	३।००
५	रमाइलो मेला , महोत्सव	५,००।००

हाटबजार कर:

क्र.सं.	विवरण	दर
१	सुंगुर काटी बेच्ने संग प्रति गोटा	३५।०।००
२	खसी काटी बेच्ने संग प्रतिगोटा	४५।०।००
३	कुखुरा काटी बेच्ने संग	२५।०।००
४	पोखरीको ठुलो माछा	१५।०।००
५	लोकल माछा भुरा सानो तथा सिध्धा	२५।००
६	ठहरामा कपडा पसल रेडिमेड तथा थान पसल	७५।००
७	किराना पसल	५।०।००
८	चिया पसल	२५।००

९	केश ,दाही काट्ने हजाम	३०।००
१०	फेन्सी,मनिहारी पसल	५०।००
११	तरकारी पसल	३०।००
१२	कचौरी,पकौडी तथा भक्का पसल	२०।००
१३	सागसब्जी,दाल,चामल,चिउरा आदि प्रति ढाकी	१०।००
१४	खसी विक्री गर्ने प्रतिगोटा जिउँदो सैकडा	२।००
१५	सुंगुर विक्री गर्ने प्रतिगोटा जिउँदो सयकडा	२।००
१६	राँगा विक्री गर्ने प्रति गोटा जिउँदो सयकडा	२।००
१७	परेवा,कुखुरा विक्री गर्ने प्रतिगोटा जिउँदो सयकडा	२।००
१८	जुत्ता,चपल तथा छाता मर्मत गर्ने पसल	२५।००
१९	कुचो,झाङु,डोको आदी विक्री गर्ने पसल	२५।००
२०	हल्दी (बेसार)आदी पसल	१०।००
२१	चुर,पेपर,सुर्ति आदी विक्री गर्ने पसल	१०।००
२२	चना,चटपटे,पानी पुरी आदी पसल	५०।००
२३	सर्वत पानी,फलफूल जुस, तरबुजा आदी विक्री गर्ने पसल	३०।००
२४	चामल र भुस बोरामा विक्री गर्ने पसल	३०।००
२५	माटोका भाडा तथा मूर्ति विक्री गर्ने पसल	३०।००
२६	बोट विरुवा बेच्ने पसल	१०।००
२७	सियो, धागो, ताल्वा, लाईटर आदी बेच्ने पसल	१०।००
२८	जडीबुटी विक्रेता सवारी साधन सहित	५०।००
२९	जडीबुटी विक्रेता फुटपाथमा	२५।००
३०	पाउरोटी,डुनट आदी विक्री गर्ने पसल	१०।००
३१	मौरी मह विक्री गर्ने संग	१०।००

३२	बञ्चाको खेलौना समान विक्री गर्ने	२५।००
३३	बाजा गाजा विक्री गर्ने	२०।००
३४	जादु,चटक,सर्पखेला देखाउने	५०।००
३५	टाटु भर्ने,मेहन्दी लगाउने	२०।००
३६	गाई बस्तु ,चौपाया, निकासी कर प्रति गोटा	१०।००

मनोरञ्जन कर:

गाउँकार्यपालिकाको बैठकको निर्णय अनुसार गाउँसभाको स्विकृती बमोजिम लागु हुने ।

निवेदन तथा सिफारिस दस्तुर:

क्र.सं.	विवरण	दर	कैफियत
१	निवेदन दस्तुर	१०।००	
२	सामान्य सिफारिस दस्तुर	२००।००	
३	नागरिकता सिफारिस दस्तुर	नि:शुल्क	
४	नाता प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	नि:शुल्क	
५	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस दस्तुर १ विगाहा सम्मको	३००।००	
६	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस दस्तुर सो भन्दा वढीको	५००।००	
७	मोही लगत कट्टा सिफारिस दस्तुर प्रति कट्टा	२००।००	
८	मोही नामसारी प्रति कट्टा	२००।००	
९	घरेलु र उद्योग दर्ता सिफारिस	१,०००।००	
१०	जन्म मिति प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	२००।००	
११	व्यापार व्यवसाय वन्द भएको वा संचालन नभएको सिफारिस.	५००।००	
१२	मिलापत्र पक्ष -विपक्ष दुवै पक्षवाट	५००।००	
१३	विवाह प्रमाणित,अविवाहित प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	५००।००	

१४	वसोवास प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	२००।००	
१५	व्यक्तिगत प्रमाणित सिफारिस दस्तुर (चालचलन)	२००।००	
१६	पूर्जामा घर कायम सिफारिस दस्तुर	५००।००	
१७	नाम थर फरक परेको साथै एउटै व्यक्ति भएको प्रमाणित सिफारिस	२००।००	
१८	जग्गा धनी पूर्जा हराएको सिफारिस दस्तुर	२००।००	
१९	कागज र मंजुरीनामा प्रमाणित दस्तुर	५००।००	
२०	संरक्षण प्रमाणित संस्थागत सिफारिस दस्तुर	५०।००	
२१	हकवाला वा हकदार प्रमाणित सिफारिस दस्तुर	५००।००	
२२	जग्गा नामसारी सम्बन्धी सिफारिस १० कठा सम्मको	२००।००	
२३	जग्गा नामसारी सम्बन्धी सिफारिस (१० कठा भन्दा माथि)	५००।००	
२४	सर्जमिन मुचुल्का दस्तुर	५००।००	
२५	उद्योग ठाउँसारी सिफारिस दस्तुर	१,५००।००	
२६	पूर्व प्राथमिक विधालय खोल्ने सिफारिस दस्तुर	२,५००।००	
२७	जग्गा मूल्याङ्कन सिफारिस न्यूनतम	२००।००	
२८	जग्गा मूल्याङ्कन ५ लाख सम्मको	५००।००	
२९	जग्गा मूल्याङ्कन ५ लाख देखि माथी १० लाख सम्मको	१,०००।००	
३०	जग्गा मूल्याङ्कन १० लाख देखि माथी २० लाख सम्मको	२,०००।००	
३१	जग्गा मूल्याङ्कन २० लाख देखि माथी ५० लाख सम्मको	५,०००।००	
३२	जग्गा मूल्याङ्कन ५० लाख भन्दा माथीको	०.२५%	
३३	विदेश पढ्न जाने विद्यार्थीको हकमा सम्पूर्ण सिफारिसको	२,५००।००	
३४	निजी विधालयको कक्षा वृद्धि गर्न सिफारिस दस्तुर	५,०००।००	